

Concept - Nota van Beantwoording

Structuurvisie baggerberging provincie Utrecht

Inhoud.

1. Inleiding	3
2. Aard van de zienswijzen en wijze van beantwoording	3
3. Beantwoording van de zienswijzen	3
4. Conclusie	7

1. Inleiding

Deze concept Nota gaat over de zienswijzen die zijn ingediend tegen het Ontwerp van de Structuurvisie Baggerberging Provincie Utrecht (hierna: het Ontwerp). Het Ontwerp is op 7 oktober 2008 vastgesteld door GS. Het advies van de PPC (brief 24 september 2008: positief advies; geen nadere opmerkingen) is bij dit besluit betrokken.

Het Ontwerp heeft, na voorafgaande publicatie, ter inzage gelegen van 23 oktober t/m 3 december 2008 op het Provinciehuis Rijnsweerd en op de gemeentehuizen te Amersfoort, Bunschoten en Nijkerk. Gedurende deze periode kon iedereen bij PS zienswijzen tegen het Ontwerp indienen. Op 18 november 2008 hebben PS (voorzitter van de Statencommissie Ruimte, Groen en Water) en GS (gedeputeerde Ruimtelijke Ontwikkeling en gedeputeerde Milieu) gezamenlijk een hoorzitting georganiseerd. Hiervan hebben twee personen gebruik gemaakt. Beiden hebben hun bezwaren tegen het Ontwerp toegelicht.

De insprekers op de hoorzitting hebben beide een zienswijze tegen het Ontwerp ingediend. Het betreft de heer J.J.W. van Wegen, fractievoorzitter van de Burger Partij Amersfoort en de heer H.R. Kranenberg, inwoner van Bunschoten. Het Waterschap Vallei en Eem heeft schriftelijk laten weten dat het voorliggende plan aansluit bij de visie van het Waterschap en dat zij daarom geen zienswijze heeft ingediend. Van andere personen of instanties zijn geen reacties binnengekomen.

2. Aard van de zienswijzen en wijze van beantwoording.

De zienswijzen die bovenstaande personen hebben ingediend, hebben betrekking op verschillende onderwerpen t.w. de Wm-vergunning (en voorschriften), locatiekeuze, bergingsnoodzaak en algemene verantwoordelijkheid. Voor de beantwoording hebben we de zienswijzen naar bovengenoemde onderwerpen ingedeeld. De zienswijzen zijn verwoord in negen vragen/reacties (1 van de heer van Wegen en 8 van de heer Kranenberg) die worden beantwoord volgens het volgende stramien.

Samenvatting zienswijze: hier wordt de (deel)zienswijze inhoudelijk samengevat.

Reactie GS: hier wordt de reactie op de (deel)zienswijze verwoord. Dit is een reactie van GS aan PS en dus nog niet de definitieve reactie van de provincie. Het definitieve standpunt wordt pas ingenomen wanneer PS de Structuurvisie baggerberging inclusief de Nota van beantwoording vaststellen (mei 2009).

Advies GS: hier adviseren GS aan PS of de zienswijzen aanleiding geven tot aanpassing van het Ontwerp. Ook hier geldt dus dat het nog niet gaat om een definitief standpunt van de provincie.

3. Beantwoording van de zienswijzen.

Zienswijze nr. 1 is van de heer J.J.W. van Wegen

Zienswijze nr. 2 t/m 9 zijn van de heer H.R. Kranenberg.

A. WM-VERGUNNING EN -VOORSCHRIFTEN.

Zienswijze 1.

Samenvatting: In het Besluit van GS van 21 oktober 2008 inzake “Berging van baggerslib op de afvalberg Smink te Amersfoort” (Wm-vergunning) wordt onvoldoende tegemoet gekomen aan de eerder ingediende bezwaren.

- herkomst van baggerslib is niet duidelijk
- bemonstering van vrachten door eigen werknemers (mogelijk niet eens gecertificeerd) is niet aanvaardbaar (als een slagersjongen die het vlees van zijn eigen baas (goed)keurt)
- de vergunningvoorschriften geven geen inzicht in aard en concentratie van het verontreinigd materiaal dat gestort zal gaan worden; ook blijkt uit de beschikking niet dat er adequaat onderzoek is verricht naar de giftigheid, verspreiding en het gevaar voor de volksgezondheid van het droge baggerslib

- de beschikking voldoet niet aan de richtlijnen 97/11 en 2001/42 van de Europese Commissie

Reactie GS: Deze zienswijze heeft geheel betrekking op de vergunning krachtens de Wet milieubeheer voor het storten van buiten de inrichting afkomstige afvalstoffen, inclusief baggerspecie, en diverse afvalgerelateerde activiteiten welke wij reeds hebben verleend op 21 oktober 2008 in een aparte procedure. Tegen deze vergunning is beroep aangetekend bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State waardoor dit beroep thans onder de rechter is. Omdat de zienswijze geen betrekking heeft op de Structuurvisie en wij geen uitspraken doen over de milieuhygiënische aspecten zolang deze zaak onder de rechter liggen, gaan wij er hier niet op in.

Advies GS: geen aanleiding tot aanpassing.

Zienswijze 2.

Samenvatting: Smink moet zich houden aan het uitvoeren van de vergunningen en niet marchanderen met het milieu. Smink probeert zich te onttrekken aan de droogleggingseisen. Door de voorgenomen uitbreiding van de stort wordt de berg te hoog en de druk te groot waardoor Smink niet meer aan de droogleggingseisen kan voldoen. Gevolg is dat extra verontreiniging in het grondwater terecht komt. Dit druist tegen alle regels van het stortbesluit in en kan daarom niet worden getolereerd. Verder kan droge bagger in de stort schijnwaterspiegels veroorzaken waardoor zuur percolatiewater in het oppervlaktewater terecht komt.

Reactie GS: Ook deze zienswijze heeft geheel betrekking op de vergunning krachtens de Wet milieubeheer en niet op de Structuurvisie. Bij de behandeling van de zienswijzen in de considerans van de Wet milieubeheervergunning, medio 2008, is een soortgelijke zienswijze tevens ongegrond verklaard. Zie verder onze reactie op zienswijze 1.

Advies GS: geen aanleiding tot aanpassing.

Zienswijze 3.

Samenvatting: In de planMER staat feitelijk weinig over geur. De kans dat Smink werkelijk aan geurnormen voldoet, is dus erg onwaarschijnlijk. Nader onderzoek is gewenst. De structuurvisie moet niet definitief gemaakt worden alvorens alle vragen zijn opgelost en vooral de mogelijk te verwachten gezondheidsklachten NU te onderzoeken door b.v. de GGD.

Reactie GS: Ook deze zienswijze heeft betrekking op de vergunning krachtens de Wet milieubeheer, waarin de geurproblematiek uitgebreid aan de orde is gekomen, en niet op de Structuurvisie. Bij de behandeling van de zienswijzen in de considerans van de Wet milieubeheervergunning, medio 2008, is een soortgelijke zienswijze ongegrond verklaard. Zie verder onze reactie op zienswijze 1.

Advies GS: geen aanleiding tot aanpassing.

B. LOCATIEKEUZE

Zienswijze 4.

Samenvatting: Er is geen objectieve keuze gemaakt voor de berging van verontreinigde specie bij Smink. Daarom ligt er nu geen objectief gefundeerd ontwerp structuurvisie op tafel (geen neutrale besluitvorming). De geschiedenis van de afgelopen 10 jaar (in de brief uitgebreid uiteen gezet) wijst dit uit. De provincie verschuilt zich, voor het *moeten* bergen van bagger bij Zevenhuizen/Smink, achter de minister: het principe van wederkerigheid. Ten onrechte. De provincie heeft willens en wetens deze constructie bedacht en geen echt onderzoek gedaan naar echte alternatieven. De provincie en de gemeente hebben een duidelijke politieke keuze gemaakt: bagger komt in Vathorst. Er is nooit openlijk onderzocht wat de mogelijkheden zijn om – na de deal met minister Peijs in 2005 die had toegezegd 4 mln m3 bagger in rijksdepots te verwerken - de resterende 1,6 mln m3 bagger op andere wijze te verwerken dan via Smink of buiten de provincie.

Reactie GS: Het ontwerp van de structuurvisie is mede gebaseerd op een daartoe uitgevoerd planMER. De Commissie voor de m.e.r. heeft op 19 december 2007 advies uitgebracht over de reikwijdte en het detailniveau van het op te stellen planMER. Op 6 augustus 2008 heeft de Commissie voor de m.e.r. het opgestelde planMER getoetst aan haar eigen advies. De Commissie heeft het planMER getoetst aan de wettelijke vereisten en de definitieve notitie Reikwijdte en Detailniveau (jan. 2008) en is van oordeel dat de essentiële informatie in het MER aanwezig is. De Commissie voor de m.e.r. is een onafhankelijke bij wet ingestelde commissie en staat geheel los van de provincie Utrecht. In het MER uit 1996 zijn voor tien potentiële locaties put- en/of landdepots met elkaar vergeleken. Zeven van de potentieel geschikt geachte locaties zijn opgenomen in het Baggerbergingsplan 1997-2001. De locatie Zevenhuizen is daarbij het meest gunstig beoordeeld voor natuur en leefomgeving en is formeel aangewezen als locatie voor baggerberging. Hiervoor is ook het Streekplan herzien. In 2001 is het MER aangevuld. Het beoordelingskader uit de aanvulling MER Baggerberging Utrecht (2001) is gebruikt in het planMER 2008. Het beoordelingskader is geactualiseerd aan de hand van het gewijzigde aanbod en relevant nieuw beleid en wet- en regelgeving sinds 2001. Het planMER biedt voldoende informatie om onderbouwd een keuze te maken voor een locatie die afwijkt van de bestaande locatiekeuze uit de Tweede partiële herziening van het Streekplan (1999), te weten Zevenhuizen.

Advies GS: geen aanleiding tot aanpassing.

Zienswijze 5.

Samenvatting: Een Masterplan moet ontworpen worden voor dit gebied waarin alle belangen zorgvuldig worden afgewogen. De provincie moet hiervan de voortrekker zijn. Op 1,5 km² oppervlak strijden de volgende belangen om voorrang: Vinex locatie Vathorst, Baggerbergingsplan 1997-2001 (nu: ontwerp-structuurvisie baggerberging), Nota Ruimte 2006 en verkeersproblematiek A28-A1.

Reactie GS: Een Masterplan is niet aan de orde. Er heeft een Ontwerp van de Structuurvisie Baggerberging ter inzage gelegen. De keuze voor het bergen van bagger op de afvalstortplaats is gebaseerd op de uitgevoerde milieueffectrapportage voor plannen (planMER 2008). De planMER 2008 is opgesteld als een aanvulling op de reeds eerder uitgevoerde mer-studies in 1996 en 2001 voor het zoeken naar de meest geschikte locatie voor baggerberging. De aan het Ontwerp van de Structuurvisie ten grondslag liggende MER-studies voldoen aan de daaraan te stellen eisen zodat zij voldoende basis bieden om als onderleggers van deze beslissing, aanwijzing van een alternatieve baggerberging, te kunnen dienen.

Advies GS: geen aanleiding tot aanpassing.

Zienswijze 6.

Samenvatting: Wij vinden dat de voorziene baggerberging niet planologisch inpasbaar is vanwege de schadelijke effecten op de omgeving. De uitgangspunten van de Nota Ruimte zijn ondergeschikt gemaakt aan de economische belangen.

Reactie GS: De uitgangspunten van de Nota Ruimte zijn, voor zover relevant, verwerkt in het Streekplan en de Streekplanuitwerkingen. Bij nieuw beleid is het economisch belang één van de te betrekken relevante belangen bij het doorhakken van knopen. Zoals hiervoor onder de zienswijze 5 is weergegeven is de planologische inpasbaarheid mede gebaseerd op de uitgevoerde MER-studies. De alternatieve locatie voor baggerberging op de bestaande afvalstortplaats is verdedigbaar vanuit de afwegingen en keuzes die zijn gemaakt tijdens het selectieproces in het MER uit 1996 en de aanvulling hierop uit 2001. De alternatieve locatie voldoet aan de meeste van de destijds gebruikte selectiecriteria. De bestaande afvalberging voldoet uiteraard niet aan het gehanteerde capaciteitscriterium van minimaal 2 miljoen m³ te bergen baggerspecie. Op basis van het bijgestelde actuele aanbod en uitgaande van een revisie van de milieuvergunning is de afvalberging nu wel een reële oplossing geworden.

Uit het MER dat is opgesteld ten behoeve van de milieuvergunningaanvragen blijkt dat de verstoring van de omgeving per saldo niet toeneemt als gevolg van het bergen van bagger op de afvalberging.

Advies GS: geen aanleiding tot aanpassing.

C. BERGINGSNOODZAAK

Zienswijze 7.

Samenvatting: Er is geen noodzaak de bagger in locatie Lindeboomseweg te verwerken (behalve wellicht ter vermindering van mogelijk te betalen (tweede?) schadevergoeding aan Smink. De gemaakte afspraken tussen de provincie, de gemeente Amersfoort en Smink en mogelijke gevolgen van de gemaakte afspraken moeten worden onderzocht en openbaar gemaakt alvorens de structuurvisie definitief wordt.

Reactie GS: Zoals in het Ontwerp van de Structuurvisie is aangegeven is de Wet milieubeheer gewijzigd. Hierdoor is het mogelijk geworden de in de provincie Utrecht vrijkomende, verontreinigde baggerspecie buiten de provinciegrenzen te storten. Hierbij geldt echter het principe van wederkerigheid van de marktwerking: de capaciteit van baggerberging binnen de grenzen van de provincie Utrecht dient in gelijke mate toegankelijk te zijn voor baggerspecie afkomstig van buiten de provincie. De Minister van Verkeer en Waterstaat heeft laten weten¹ dat onder deze condities de baggerspecie die door het Rijk wordt gebaggerd kan worden afgevoerd naar rijksdepots. De provincie is verantwoordelijk voor het bieden van een mogelijkheid tot verwerking en storten van baggerspecie (maximaal 1,6 miljoen m³ regionale baggerspecie) binnen haar provinciegrenzen. Deze noodzaak staat derhalve geheel los van de in de zienswijzen genoemde schadevergoeding aan Smink. De provincie heeft overigens geen schadevergoeding betaald aan Smink.

Advies GS: geen aanleiding tot aanpassing.

D. EIGEN VERANTWOORDELIJKHEID.

Zienswijze 8.

Samenvatting: Smink kan zijn eigen verantwoordelijkheid nemen en kiezen voor niet-uitbreiden. Vathorst is een woonwijk geworden. Er wonen binnenkort 20.000 tot 40.000 mensen in de onmiddellijke nabijheid. Verwijzen naar het argument dat de stad naar haar is toegroeid is te makkelijk en buiten de werkelijkheid.

Reactie GS: Met de structuurvisie wordt gewerkt aan het planologisch mogelijk maken van een *verhoogde* afvalberging welke nodig is om 900.000 m³ bagger, die tot nu toe bestemd was voor Zevenhuizen, te kunnen bergen. De capaciteit van de stortplaats wordt uitgebreid door de stortplaats 5 meter te verhogen (niet in horizontale zin uitbreiden). In aansluiting hierop is de gemeente bezig het bestemmingsplan aan te passen. De provincie heeft op 21 oktober 2008 een nieuwe Wm-vergunning afgegeven. Zowel voor de structuurvisie als voor de Wm-vergunning is een MER opgesteld. In de planMER 2008 is geconcludeerd dat de milieueffecten van de alternatieve berging, op de stortplaats, gunstiger zijn dan die van Zevenhuizen. Met de nieuwe locatie is derhalve in milieuhygiënisch opzicht een verbetering bewerkstelligd. Zie verder eerdere reacties van GS.

Advies GS: geen aanleiding tot aanpassing.

¹ Brief Minister van Verkeer en Waterstaat van 24 januari 2005

Zienswijze 9.

Samenvatting: De provincie Utrecht moet haar verantwoordelijkheid nemen en de belangen van de bewoners vertegenwoordigen. Minimaal moet de provincie Utrecht haar onderzoeken volledig laten zijn. Ambtenaar en politicus moeten weloverwogen nadenken als de gezondheid van 20.000 tot 40.000 bewoners op het spel staat en de oplossing eigenlijk voorhanden ligt: De structuurvisie wordt niet definitief en Amersfoort zet geen bestemmingswijziging in.

Reactie GS: De provincie neemt haar verantwoordelijkheid in deze. Bij de locatiekeuze moeten niet alleen de belangen van de bewoners van Vathorst worden betrokken (welke ook zijn afgewogen en verwerkt in de Wm-vergunning), maar ook alle andere relevante belangen, zoals bijvoorbeeld de noodzaak tot het bergen van bagger. Zoals bij zienswijze 7 is vermeld, is de provincie er verantwoordelijk voor te zorgen dat vrijkomende bagger binnen haar grenzen kan worden geborgen. Zij heeft hier invulling aan gegeven, aanvankelijk door de aanwijzing van Zevenhuizen en momenteel door het scheppen van de voorwaarden voor de alternatieve locatie stortplaats Smink waarvoor afspraken zijn gemaakt met Amersfoort, Smink en de Minister van Verkeer en Waterstaat.

Advies GS: geen aanleiding tot aanpassing.

4. Conclusie.

De negen zienswijzen, zoals hierboven verwoord en weerlegd, geven geen aanleiding tot het aanpassen van de Ontwerp-structuurvisie die GS op 7 oktober 2008 hebben vastgesteld. De eerste drie zienswijzen hebben bovendien betrekking op de Wet milieubeheervergunning en niet op de Ontwerp-structuurvisie en kunnen op basis hiervan ongegrond worden verklaard.